

Łódź

CENA NUMERU

20 gr.

Cena prenumeraty w Łodzi

Mies. z dod. ilustr. 5 zł

Dla robotników 4 zł

Odnosz. do domu 30 gr.

Z dostawą poczt. 6 zł

Poza Łodzią egz. 27 gr

Należność pocztowa

opłacona ryczałtem

XXXV rok istnienia.

Redakcja i Administr.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41

TELEFON 100-28

Konto P.K.O. 60594

Red. przyjmuje od 5-6

Art. listów anonimowych

nie umieszcza się.

1931 r.

Numer dzisiejszy składa się z 8 stron

ROZWOJ

Wtorek, 21-go kwietnia

№ 108

„Ożywiona” wiosna

BOSTON, 20.4. — Otrzymało tu wiadomość, że wczoraj o godz. 2-iej w nocy, wybuchnęło w Handurasie powstanie. W Progreso chwyciło za broń przeszło 200 ludzi. Według pogłosek powstały zamieszki w różnych punktach doliny rzeki Aguan. Komunikacja jest przerwana. Powstańcy maszerują na m. Tula. Dotychczas nie wiadomo jakie są przyczyny rewolty.

WASZYNGTON, 20.4. — Lekki krążownik „Memphis” otrzymał rozkaz udania się z Puerto Cabezas w Nicaraguę do północnych wybrzeży Hondurasu. Przedstawiciel pewnej firmy amerykańskiej, mającej stosunki handlowe z Hondurasem otrzymał wiadomość, iż w mieście Ceiba pod broń stało 3,000 ludzi. Dla obrony życia obywateli Stanów Zjednoczonych w miastach nadbrzeżnych wysłano dwa krążowniki i jeden okręt-bazę dla samolotów. Okręty te znajdowały się w Guantanamo na Kubie.

Niepokoje

w Tangerze

LONDYN, 20.4. Sytuacja w międzynarodowej strefie Tangeru komplikuje się. Na ulicach Tangeru doszło do krwawych walk ulicznych. Rewolucjoniści hiszpańscy obwołali w Tangerze który jak wiadomo, pozostaje pod międzynarodowym zarządem Hiszpanii Anglii i Francji republikę hiszpańską „Daly Mall” donosi z Tangeru iż konsul angielski wezwał rząd do obrony interesów obywateli brytyjskich w międzynarodowej strefie Tangeru. Agencja Reutersa zaprzecza, jakoby w Gibraltarze zarządzono ostre pogotowie. Dwa kompanie piechoty angielskiej, które gotowe są w każdej chwili do odejścia do Tangeru. Angielskie ministerjum spraw wojennych nie ogłasza jednak ani zaprzeczenia ani potwierdzenia tej pogłoski. W kołach politycznych obawiają się, że wojownicze plemiona marokańskie Kabyłów Riffa będą usłowoły podjąć działania wojenne w Hiszpańskim Morokku, co może spowodować komplikacje o nieobliczalnych następstwach.

Wybuch bomby w Delhi

LONDYN, 20.4. Na 24 godziny przed wyjazdem z Bombaju nowego wicekróla Indii lorda Willingtona wybuchła na dworcu w Delhi maszyna pociągowa.

Sprawy zamachu który niewątpliwie

miał być manifestacją przeciwko przyjazdowi wicekróla nie zdołano wykryć. Władze zarządziły szereg środków ostrożności aby nie dopuścić do ewentualnego powtórzenia się zamachu w dniu dzisiejszym kiedy wicekról ma przybyć specjalnym pociągiem do Delhi.

Pożyczka

zagraniczna

MADRYT, 20.4. Prócz Chile, Meksyku, Urugwaju, i Francji obecnie rząd hiszpański uznany został oficjalnie przez rządy Białej Rosji, Portugalii, Panamy, Kuby i Gwatemali.

Rząd wydał komunikat, w którym oświadcza, iż posiada dostateczną ilość środków dla stabilizacji waluty wobec czego odrzuca proponowaną przez Morgana pożyczkę stabilizacyjną w wysokości 60 milionów dolarów. Suma 9 milionów pesetów z listy cywilnej ekskróla przeznaczona została na pomoc dla bezrobotnych w Andaluzji.

Rada ministrów uchwaliła wznowić proces przeciw gen. Berenguerowi który oskarżony w 1922 r. o spowodowanie krwawej klęski armii hiszpańskiej pod Malilą w Maroku został wówczas zwolniony. Gen. Berenguer został obecnie ostatecznie skreślony z listy armii.

Konstytucjoniści oświadczają, iż opowiadają się za rządem republikańskim obojętnie sami nie są przekonani republikanów o ile stan obecny zostanie zalegalizowany przez zgromadzenie narodowe.

Śnieg we Włoszech

RZYM, 20.4. W północnych Włoszech a szczególnie w okolicach Medjolanu spadł śnieg i grad.

Nagły spadek temperatury i opady wywarły wielkie szkody wśród kwitnących drzew.

Wstrząsająca katastrofa pod Lwowem

LWÓW, 20.4. — W sobotę przed północą wydarzyła się obok rogatki gródeckiej we Lwowie wstrząsająca katastrofa motocyklowa.

Po godz. 23-iej przejeżdżał ul. Gródecką motocykl wojskowy w którym jechali oprócz szofera szeregowca 6 pułku lotniczego Eustachego Pawłyka kpt. 6 p. lotn. Wiktor Robocki i starszy ogniomistrz W. Chudy przyczem kpt. Robocki siedział na kolanach sierżanta w przyczepionym wózku.

Nieopodal remizy tramwajowej kierowca

Pawłyk chcąc w ostatniej chwili wymanewrować nadjeżdżający tramwaj skierował motocykl, pędzący bardzo szybko gwałtownie w bok i wjechał na żelazny słup elektryczny.

Skutki zderzenia były straszne. Kpt. Robocki wyrzucony z kosza ugodził głowę o słup i poniósł śmierć na miejscu rozbijając sobie czaszkę, st. sierżant Chudy i kierowca Pawłyk wylecieli również z siedzenia i odnieśli śmiertelne obrażenia na głowach i całym ciele.

ZAŁAGODZENIE

KONFLIKTU

FRANCUSKO - NIEMIECKIEGO

BERLIN, 20.4. Okazuje się że protest niemieckiego urzędu spraw zagranicznych w związku z aresztowaniem w Królewcu konsula i trzech oficerów francuskich przedłożył sekretarz stanu von Bülow osobiście ambasadorowi francuskiemu w Berlinie de Margerie. Ambasador przyjął do wiadomości, oświadczenie niemieckie które uznaje zachowanie się oficerów francuskich za niewłaściwe. W Tamsamem cała afera została narazie

załatwiona.

Dalsze kroki ze strony niemieckiej nastąpią po zbadaniu zdjęć fotograficznych, dokonanych przez oficerów w Królewcu. Klisze i aparat fotograficzny został przywieziony do Berlina przez specjalnego kurjera.

Po zwojeniu z aresztu oficerowie francuscy zrezygnowali ze zwiedzenia fortecy w Pilawie i jak to poprzednio zamierzali udać się na pole bitwy pod Tannenbarthem.

KOLEKTYWNE SOWIECKIE GŁUPSTWO

Jak w obłądzeniu, fanatycy bolszewicy robią coraz to nowe eksperymenty na żywym ciele Rosji. Widocznie ta wiwisekcja sprawia im sadystyczną radość, skoro nie ustaje ona ani na chwilę, lecz przeciwnie — rozszerza się coraz więcej.

Największe kino sowieckie wyświetla od szeregu dni film „naukowo-propagandowy”, który ma służyć na wzór do naśladowania także i dla burżuazyjnej Europy.

O filmie tym nadeszły szczegóły w liście prywatnym, pisanym do Niemiec. Jak piszą z Sowiecień, komisarz ludowy Lunaczarskij o znał na pewnym zebraniu, że rząd sowiecki nosi się z zamiarem zbudowania idealnego miasta robotników, w którym nikt z mieszkańców nie będzie miał pojęcia, co oznaczają wyrazy rodzina, matka, brat, siostra, dziadek, babka i t. d.

Miasto to zostanie zbudowane na Uralsu i ma się nazywać Magnitogorsk.

Każdy jego dorosły mieszkaniec (kolektywny mężczyzna i kolektywna kobieta) otrzymają mieszkanie w pięknym baraku, złożone z jednego pokoju.

Nie będzie żadnych specjalnych oddziałów dla mężczyzn, czy kobiet, gdyż w Magnitogorsku nawet nazwy kobieta i mężczyzna nie będą egzystowały. Każdy będzie się nazywał „kolektywnym człowiekiem”.

Nie będzie uznawane małżeństwo. „Kolektywni ludzie” będą mogli łączyć się chwilowo w stadła, według kaprysu, zachcianek, fantazji. Nikt nie będzie do niczego zobowiązany.

Jeżeli pojawią się na świat dzieci (kolektywne), to natychmiast po urodzeniu zostaną one przeprowadzone do specjalnych zakładów kolektywnych, gdzie będą wychowywane do 16-go roku życia.

Wolno będzie starszym odwiedzać dzieci, ale nie wolno będzie wymieniać nawet żartem nazwy „ojciec”, „matka”, „syn”, „córka” i t. d.

Kolektywne zakłady wychowawcze będą karmiły dzieci zapomocą smoczków, aby maćki nie przyzwyczajały się do wychowanków.

Reumatyzm i Przeziębienia

Obecna pora roku — okres ciągłych i nagłych zmian pogody zagraża zdrowiu wszystkich. Dla tego też na ogólne zainteresowanie zasługuje list p. Antoniego Garnczarka, Łódź, Miedziana 22, w którym pisze m. in.: od lat czterech cierpię na reumatyzm. Gdy tylko miała nastąpić zmiana pogody czułem cierpienie. Leczyłem się w najrozmaitszy sposób, lecz niestety bez skutku. Niedawno temu czytałem w gazecie o Togału i choć mało miałem zaufania do tego środka, to jednak zakupiłem jedno pudełko. Już po zażyciu zawartości tegoż poczułem znaczną ulgę w bólach stawów przy naciskaniu palcami. Zachęcony tym rezultatem począłem regularnie zażywać Togału trzy razy dziennie po 3 tabletki. Bóle w stawach zupełnie znikły i nie odczuwam już wcale zmiany pogody. Ponadto pan G. zupełnie wyleczy przy pomocy Togału swą małżonkę z następstw ciężkiej grypy i nie ma wprost słów pochwały dla skuteczności działania Togału. Podobne doświadczenia poczyniło wiele cierpiących, którzy z najlepszym skutkiem przyjmowali Togału przeciwko reumatyzmowi, podagrze, bólowi stawów, bólom nerwowym i głowom oraz przeziębieniom. Togału bowiem nie tylko usmierza bóle, lecz w naturalny sposób usuwa pierwiastki chorobotwórcze. Nieszkodliwe dla serca, żołądka i innych organów, Gdy inne środki zawiodły nawet w chronicznych wypadkach osiągnięto przy zastosowaniu Togału nadspodziewanie pomyślne rezultaty. Przez 6000 orzeczeń lekarskich! Tysiące udręczonych odzyskało dzięki Togałowi swe zdrowie. Spróbujcie więc sami dziś jeszcze, lecz żądajcie tylko Togału. We wszystkich aptekach.

Magnitogorsk będzie rajem dla wszystkich jego mieszkańców.

Kobiety nie będą potrzebowały sprzątać gotować, ani naprawiać bielizny, gdyż wszystkie te czynności będą spełniały kolektywy, gospodarze. Dzieci pojedynczo nigdy nie będą się ukazywały na ulicach miasta. Będzie im wolno przechadzać się tylko parami w partjach, prowadzonych na przechadzkę przez specjalnych wychowawców.

Wychowawczynie nie będzie, gdyż kobiety łatwo przyzwyczają się do takiej roli i z czasem odgrywają rolę matek, a to pojęcie wygnane jest z Magnitogorska...

Taki raj komunistyczny na ziemi — zamierza urządzić Lunaczarskij.

Występ czarnoksiężnika

W biurze cyrku Mella w Bukareszcie przedstawił się pewnego dnia artysta, który chciał dać kilka gościnnych występów, aby — jak mówił — zdobyć pieniądze na Amerykę. Przedłożone świadectwa jak i recenzje dziennikarskie kazały go uważać za niezwykle utalentowanego czarnoksiężnika. Nawajutrz pojawili się na ulicach stolicy rumuńskiej na koniach błazny cyrku, którzy obnosili olbrzymie plakaty z napisem:

„Rastelli”
„Wielki magik i zongler wystąpi tylko kilka razy”.

Rastelli jest magikiem sławy wszechświatowej. Nic więc dziwnego, że cyrk wypełnił się całkowicie, nie mogąc pomieścić napływającej publiczności. Występ Rastelliego zapowiedział niezwykle utoczyście sam dyrektor cyrku, podkreślając z naciskiem, że zaangażowanie wielkiego artysty połączone było z wielkimi ofiarami. (Faktycznie zaangażowano artystę za 20 złotych dziennie). — Po kilku produkcjach zonglerskich, istotnie bardzo udatnych, zapowiedział dyrektor widowisko ze świateł, jakiego Bukareszt dotąd nigdy nie widział. Na scenę nieco przyciemnioną, poproszono 4 gości z łóż. „Rastelli” nalał zyl im na oczy opaski, zrobił na każdym z nich kilka pościągnięć magnetycznych i oddalił się. Kiedy „czarnoksiężnik” po kilku minutach nie wracał, publiczność się zniecierpliwiła i zaczęła krzyżeć: „Rastelli! Rastelli!” Po pewnym czasie zjawił się na scenie dyrektor cyrku i oświadczył: „Mistrz zniknął bez śladu”, poczem z rozpaczą dodał: „a z nim cały dzisiejszy zbiór kasowy”. Panowie na scenie sięgnęli do kieszeni i stwierdzili, że czarnoksiężnik spisał się istotnie nadzwyczajnie. Wszystkie portfele, zegarki, i papierosnice zniknęły bowiem — prawdopodobnie w światełkach. Policja zamknęła cyrk a niefortunny dyrektor musiał zwrócić opłaty za wstęp, ale i odszkodować obrabowanych, gdyż według przepisów prawa rumuńskiego przedsiębiorca odpowiada za swoich pracowników.

W jaki sposób pozbyć się diabła

Do szpitala jednego z miast na Sycylii przywieziono 19-letnią dziewczynę. Różę Zangrą, która cierpiała na chorobę o tak osobliwych objawach, że lekarze w żaden sposób nie mogli postawić diagnozy choroby.

Ponieważ i rodzina chorej nie mogła, albowiem nie chciała udzielić żadnych wyjaśnień, przeswiecono pacjentkę promieniami Rentgena i znaleziono w jej siele 40 igieł, które wydołyto drogą skomplikowanej i ciężkiej operacji chirurgicznej, poczem chora wyzdrowiała.

ności matucha chorej zeznała, że Róża była opętana przez diabła, co objawiało się w strasznych konwulsjach.

Wezwana do chorej stara znachorka Maria Welardi, rozporządzająca w opinii ekolicznych włóścian zdolnościami nadprzyrodzonymi, orzekła, że jedynym lekarstwem dla chorej jest szpikowanie jej igłami, którą to kurację zaraz samą rozpoczęła, za niewielką opłatą jednego lira.

Ogółem wsadzone w ciało dziewczyny 64 igły, z których część tylko udało się za raz wydobyc.

Obie wiedziwy zasiadły na ławie oskarżonych pod zarzutem ciężkiego uszkodzenia ciała.

PRZEZ RADJO

WTOREK 21. 4. 1931 roku,

11.58 Sygnał czasu. 12.10 Muzyka z płyt gramofonowych. 13.10 Kom. Państw. Instytutu meteorol. 14.35 Chwila lotnicza 14.50 Zagadki życia 15.30 Odczyt dla maturzystów pt. „Polska a Francja” 15.50 Odczyt dla maturzystów 16.15 Muzyka z płyt gramofonowych 19.50 feljeton pt. „Laureat miasta” 20.15 Lekkie piosenki w wyk. chruu Dana. 20.30 Opera z płyt gramofonowych. Po ópe rze komunikaty. 23.00 Muzyka lekka z Sali Malinowej.

Biała armia zbroi się!

Sowiecka Agencja Tass podaje wiadomość wręcz sensacyjną

Wielki książe Gyryl Włodzimierzowicz wysuwany przez emigrację pretendent do tronu miał wyjechać obecnie do Syrii gdzie rozpoczyna formowanie pułków. Armia ta wypowie wojnę Z.S.R.R. i Turcji jako sprzymierzonym.

Według informacji Tassa, kilka tysięcy oficerów emigrantów przybyło już do Syrii

Nowy typ samolotu

Jak wiadomo, wadą dotychczasowych samolotów jest to, że wymagają znacznej przestrzeni dla dzwignięcia się w powietrze. Zdaje się jednak, że wadę powyższą usunie zupełnie nowy typ samolotu, zbudowany w angielskich zakładach Havillanda.

Zbudowana według modelu samolotów lekkich, nowa ta maszyna potrzebuje co najwyżej dziesięć metrów rozbiegu dla oderwania się od ziemi. Przyczyniają się do tego skrzydła, obracające się poziomo, wobec czego nowy samolot nazwano już nawet „latającym wiatrakiem”.

Najważniejszą zaletę nowego samolotu stanowi przedewszystkiem to, że może lądować niemal pionowo, co usuwa najniebezpieczniejszą chwilę w lotnictwie, mianowicie lądowania przymusowego na niewielkiej przestrzeni, samolotowi bowiem Havillanda wystarczy bowiem grunt kilku metrów długości. A ponieważ ponadto bardzo wysoko umieszczone jego płaty mogą być, w razie potrzeby przed samem lądowaniem, złożone pionowo, lądowanie jest możliwe nawet na wąskich ulicach i drogach.

Już w ciągu najbliższych tygodni nowy samolot ma opuścić zakłady Havillanda w Middlesex. Najwyższa szybkość jego wynosi 180, a najniższa 30 kilometrów na godzinę.

Podobno ze wszystkich krajów świata zakłady Havillanda otrzymują już zamówienia na tę maszynę sensacyjną.

Rezultaty dyktatury

Na podkreślenie zasługuje opinia prawie że urzędowego organu francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych „Temps’a”, dotycząca ostatniego siedmioletnia Hiszpanji. Trzeba też zauważyć, że tak pisała prasa francuska jeszcze przed abdykacją Alfonsa XIII na kilka godzin przed wybuchem rewolucji:

„Cała prasa z wyjątkową jednogłośnienością stwierdza, że za osiem lat dyktatury król Alfons zapłaci koronę.

Otóż wszystkie stolicy prowincjonalne głosowały za koalicją republikańsko-socjalistyczną.

Miasta uważane za fortece monarchji wybrały większości wybitnie republikańskie.

Najwięcej katolickie miasto Toledo, będące siedzibą prymasa Hiszpanji, głosowało za republiką.

Wszyscy banici i skazańcy polityczni jak pułkownik Macia, przeszli tryumfalnie wraz ze wszystkimi kandydatami figurującymi na ich liście.

Wszystkie wielkie miasta; Madryt, Barcelona, Saragosa, Walencja, Malaga, Owiada, Cuenca, Pampelna, San Sebastian itd. wybrały większości opozycyjne.

W całym szeregu okręgów księży i wogóle duchowieństwo ostentacyjnie głosowało przeciwko dyktaturze.

Dyktatura doszczętnie zniszczyła Hiszpanję i pod względem politycznym i gospodarczym i wpływa za granicą — stwierdza ją publicyści najbardziej umiarkowani.

Bernus pisze:

— Gdyby rok temu lojalnie przywrócone wolności konstytucyjne, haniebnie gwałcone w ciągu ośmiu lat, możeby udało się jeszcze uratować koronę. Jenerał Berenguer usiłował wolności te przywrócić etapami, ale było już zapóźno. Teraz żadna zmiana rządu już nie wystarczy. Ludność madyryka tryumfalnie ogłosiła przywódcę opozycji, Alcala Zamora, prezydentem republiki. Pułkownik Macia wydał proklamację, kończącą się okrzykiem: „Niech żyje niezależna Katalonia!” Dyktatura doprowadziła do faktycznego podziału państwa i możliwości oderwania się licznych prowincji. — Czy chodzi o monarchję, czy republikę — stwierdza Bernus? — dyktatury kończą się nieuniknieniem ruiną ustroju politycznego i zniszczeniem majątku narodowego. —

A oto opinia „Temps”, którą podajemy w tłumaczeniu dosłownem:

— „Wybory hiszpańskie dostarczają nowego dowodu, że dyktatury muszą prowadzić do rewolucji. Silna władza stwarza tylko fikcję władzy, gdyż nie może stanowić systemu trwałości rządów. Dyktatura hiszpańska nie tylko zniszczyła armaturę — polityczną Hiszpanji, rozbiwszy wszystkie wielkie partie, ale zabiła także zaufanie narodu do instytucji państwowych, czem zadała cios śmiertelny całemu ustrojowi. Jest to koniec pewny, nieunikniony, każdej władzy osobistej, bez względu na etykietę, jaką się ozdabia. Zawsze następuje godzina, w której lud się otrząsa i wyzwala z pod opieki oprawców.

Dodać należy, że sam minister spraw zagranicznych, hr. Romanones oświadczył korespondentowi Havasa, że katastrofalne rezultaty wyborów są skutkiem długoletniej dyktatury i złego traktowania przez nią partij politycznych, bez których kraj stacza się w przepaść anarchji.

Szkoda chyba słów na cytowanie innych głosów, zwłaszcza prasy lewicowej, ale trudno powstrzymać się od uwagi, że ładnie

wyglądałoby dzisiaj Hiszpanja, gdyby miała dwóch tak miłych sąsiadów jak Niemcy i Sowiety.

Republika katalońska

Jako naród, który długo musiał walczyć o niepodległość, odnosimy się z sympatją do wszystkich uciśnionych ludów. Odkąd jednak mamy własne niepodległe państwo, odróżniamy narody, które naprawdę są narodami i powinny tworzyć oddzielne państwa od tych ludów, które niewiele się różnią od swych sąsiadów, sił do budowy i utrzymania niezależnego państwa nie mają, a mimo to powodując się niezdrową ambicją prowadzą politykę separatystyczną. W dzisiejszej Europie „narodów” jest coraz więcej. Wystarczy, by gdzieś była kilkudziesięcioletnia grupa ludności mówiąca innym dialektem lub językiem, a już mówi się szumnie o „narodzie”. A z drugiej strony faktem jest, że są jeszcze narody, które mogłyby być niepodległymi, ale nie są.

Do której grupy należą Katalończycy?

Pod względem językowym bardzo niewiele różnią się od Hiszpanów. Różnica między językiem katalońskim a oficjalnym hiszpańskim, którym jest narzecze kastylskie, len gua castellana, jest niewiele większa, niż między polskim a narzeczem kaszubskim. Niektórzy uczeni niemieccy głosili, że istnieje odrębny „naród kaszubski”, ale Polacy się tej tendencyjnej historii zawsze przeciwstawiali.

Katalończykom trzeba jednak przyznać, że zdołali rozwinąć literaturę w swem narzeczu. W Barcelonie istnieje teatr kataloński, wychodzą gazety katalońskie i t. p. Liczebnie przedstawiają się Katalończycy dość poważnie. Jest ich co najmniej 2 miliony, a zamieszkują północno-wschodni kąt Hiszpanji o powierzchni 32 tys. kilometrów kwadratowych. W porównaniu z całą Hiszpanją, która liczy 22 miliony ludności i przeszło pół miliona kilometrów kwadratowych jest to jednak mało.

Przeglądając karty historii widzi się, że Katalonia była przez pewien czas odrębnym państwem. Ale stosunkowo szybko połączyła się z Aragonją, a już w XV wieku weszła w skład monarchji hiszpańskiej. Rządy Madrytu ciężko Katalończykom i parę razy próbowali się oswobodzić. W roku 1640 Katalonia oderwała się od Hiszpanji i przez 12 lat była połączona z Francją, by w r. 1652 znowu wrócić pod panowanie Hiszpanji. Powtórzyła się ta historia jeszcze pod koniec XVII wieku. — Później zaś Katalonia była bardzo często ogniskiem buntów, ale nie były to walki o własne niepodległe państwo. Katalończycy chcieli uzyskać większy wpływ na rządy, gdyż uważają się za zdolniejszych i pracowitszych od reszty mieszkańców półwyspu. Istotnie Katalonia jest krajem wysoko pod względem gospodarczym rozwiniętym. Barcelona jest ośrodkiem przemysłu tkackiego oraz metalowego i największym portem Hiszpanji. Cztery zaś prowincje, które tworzą Katalonię, zajmują również w produkcji Hiszpanji bardzo wybitne miejsce.

Obecnie pułk. Macia utworzył w Barcelonie rząd, który chce Hiszpanję zamienić na federację republik. Pomysł ten nie uda się zapewne nie tylko dlatego, że nie widać w Hiszpanji innych „narodów”, któreby chciały tworzyć takie federacyjne republiki, ale i dla tego, że sami Katalończycy w większości nie chcą chyba tak daleko idącej samodzielności. Barcelona, która jest gniazdem ruchu separatystycznego, jest równocześnie miastem, w którym silne są wpływy komunistyczne a nawet anarchistyczne. Trudno więc przypuścić, by wszystkim Katalończykom miało się uśmiechać umieszczenie w tej Barcelonie stolicy

oddzielnej republiki, a nawet — jak marzą niektórzy — stolicy całej Hiszpanji. W rządzie Macii są ministrowie spraw zagranicznych i wojny.

Na marginesie podwyżki komornego

Posunięciom miłośnicom nam dziś rządzącego obozu — można odmówić wszystkiego — za wyjątkiem może doskonałego humoru.

Przykładem służyć tu może przepiękne rozwiązanie idylli gospodarsko-lokatorskiej.

Przy wyborach przyjechał do Łodzi od „Samego” Brata, jego Brataskon z kieszeniami pełnymi obietnic: lokatorom przyrzeczono nie tylko zachowanie ochrony lokatorów, ale stosowanie eksmisji również obiecano ograniczyć do prawników.

Krwio pijcom, zasię popularnie zwanymi kamienicznikami — obiecano zmieszenie ochrony lokatorów, znaczną podwyżkę komornego i inne słodkie gruszki na wierzbie, co w zupełności wystarczało dla ich inteligencji.

Obecnie przyszedł czas regulowania obietnic i Sanacja poczuła się w obowiązku dotrzymać swoich przyrzeczeń. Gospodarzom przyznano znaczną podwyżkę, mianowicie: za sto przedwojennych rubli, lokator będzie miał płacić 450 złotych (dzisiaj 266).

Ale żeby i lokatorom iść na rękę, nie wzbogacać tych wstrętnych pijawek — postanowiono, żeby całą podwyżkę w ten sposób osiągniętą przełać na... państwowy fundusz budowlany.

W ten sposób gospodarz będzie bezpłatnym inkasentem, ewentualnie zniechęconym sekwestratorem państwowego funduszu budowlanego — którego przy okazji będzie można utopić w dole kloaczny, lub poprostu zlikwidować siekierą — a lokator pozostanie — tem, czem był: płatnikiem dobrze strzyżonym przez władze, za pośrednictwem trzeciej ofiary.

Gdzie dwóch się kłóci, tam trzeci korzy sta: lokator i gospodarz będą się za łby wdzili po schodach, po sądach — śmietankę z tego interesu będzie zbierał rząd...

Projekt niezmiernie piękny, prosty, celowy — i przy przysłowiowej inteligencji narodu idiotów, da się z łatwością przeprowadzić.

Lokatorowi się trochę opuści z tej podwyżki, „za to, że na nas głosowali i żeby dać im nie pyskować, gospodarzowi da się coś „za inkaso” i „dzieło w kapeluszu”.

I wilk syty i baran cały, właściwiej powiedziawszy i osioł będzie syty i baran cały — daleko to trafniej odzwierciedla prawdziwy stan rzeczy.

AS.

**Nieście pomoc
najbiedniejszym**

LOT POD GWIAZDY

Promienie słońca nie rozgrzewa powietrza bezpośrednio, jeno pośrednio. Pośrednikiem tym jest ziemia, której twarde grunty rozgrzewane przez promienie słoneczne rozgrzewa zewnętrzne warstwy powietrza. Tem się tłumaczy dziwne napezór zjawisko że powietrze jest cieplejsze na nizinach, niż na górach, choć szczyty górskie znajdują się bliżej słońca. A różnica ta jest tak wielka, że np. w Europie środkowej pośrodku lata temperatura spada na wysokości 3 tys. metrów poniżej zera, na wysokości 7 tys. metr. sięga już 30 stopni C. na wysokości 10 tys. metr. — 45 stopni, a na wysokości 11 tys. metr. — 50 stopni.

Przy użyciu balonów t. zw. rejestracyjnych sięgnięto jeszcze wyżej znacznie w sferze powietrznej i wówczas stwierdzono fakt zadziwiający, że w tych wyższych jeszcze sferach atmosferycznych temperatura już nie opada lecz pozostaje niezmienną. Późniejsze zaś badania dowiodły, że te wyższe warstwy powietrza różnią się zasadniczo od niższych. A mianowicie w tych wyższych warstwach atmosfery które nazwano „stratosferą” gdy tymczasem niższe otrzymały nazwę „troposfery”, nie istnieją już zjawiska wiatrów zmiennych, obłoków, chmur opadów itp. Tam temperatura panuje tam zawsze jednakowa, wiatr wieje w jednym i tym samym kierunku a i inne zjawiska meteorologiczne nie ulegają zmianom. Ilość przytem wilgoci zawartej w stratosferze jest tak mała, że nie może tam być mowy o mgłę, śniegu deszczu lub gradzie, a możliwość burz tak powszechnych na ziemi jest wyłączone.

Jak wiadomo w miarę posuwania się w górę, stwierdzamy zmniejszanie się ciśnienia powietrza a zarazem i jego gęstości, co pozwala nam mierzyć za pomocą barometru wysokość danej miejscowości nad powierzchnią morza. Otóż stwierdzono, że na wysokości 5500 metrów ciśnienie powietrza jest o połowę mniejsze niż nad morzem, na wysokości 11000 m. wynosi jedną czwartą a na wysokości 16.500 metr. zaledwie jedną ósmą cząstkę ciśnienia nadmorskiego.

Oczywiście że w tak rozrzedzonym powietrzu człowiek już żyć nie może i to nie tylko z powodu braku tlenu, koniecznego do oddychania ale i także z tego względu, że wobec znacznie zmniejszonego ciśnienia powietrza gazy zawarte w ciele ludzkim zaczynają się ulatniać i przez pory skóry nie podlegające już ciśnieniu, sączy się krew, naczyń krwionośnych ulegają zatkaniam i następuje śmierć.

Człowieka jednak nie zrażają bynajmniej te trudności i opasowawszy zaledwie przed niepełną trzydziestą laty powietrze marzy już teraz o sięgnięciu jeszcze wyżej, o dostaniu się do tej prawie bezpowietrznej stratosfery do odbywania tam podróży już nie powietrznych lecz istotnie napowietrznych. Bo używane dotychczas często przy mówieniu o lotnictwie wyrażenie „żegluga napowietrzna” jest nieościste gdyż człowiek nie lata jeszcze na powietrzu lecz w powietrzu.

Jakąż jednak człowiek korzystać odniósłby przez lot w stratosferze?

Przypomnijmy sobie owe olbrzymie działo niemieckie, ową osławioną „Grubą Bertę” które podczas wielkiej wojny ostrzeliwało Paryż z odległości 110 kilometrów. Jakim sposobem można było dokonać tej rzeczy pozornie zgoła niemożliwej? Oto w ten sposób, że pocisk wystelony z ogromną siłą początkową z tego potwornego działa pod pewnym kątem sięgał właśnie stratosfery pędził tam ze znacznie większą szybkością niż w gęstych warstwach powietrza, nie znajdując takiego oporu jaki musiałby przezwyciężyć w warstwach niższych i wreszcie padał w pośrodku stolicy Francji, wywołując zdumienie świata dopóki uczeni francuscy nie rozwiązali zagadki „Grubej Berty” i nie położyli kresu burzycielskiej tobie „Boszów”

Otóż przez zastosowanie lotów w stratosferze która pod naszą szerokością geograficzną rozpoczyna się na wysokości mniej więcej 11 tys. metrów możnaby osiągnąć

Zamach bombowy

Mieszkańcy powiatu węgrowskiego do żywego poruszenia zostali wiadomością o zagadkowym zamachu bombowym, jakiego niewysledzeni dotąd sprawcy dokonali pod osłoną ciemności nocnych we wsi Turza. Ubiegłej nocy, informuje nas nasz korespondent podłożono pod olbrzymie mieszkanie niejakiej Katarzyny Piaseckiej, która w Turzy mieszka wraz z rodziną, olbrzymią bombę wypełnioną dynamitem.

Ilość strasznego środka wybuchowego była tak wielka, że wystarczała najzupełniej do wysadzenia w powietrze całej wsi. Zbrodniarz podpalił lont i zbiegł w niewiadomym kierunku. Opatrzność czuwała jednak nad po-

grażonymi w głębokim śnie mieszkańcami Turzy, gdyż lont zgasł i do wybuchu nie doszło. Bombę znaleźli nad ranem robotnicy rolni, którzy zaalarmowali natychmiast rodzinę Piaseckich.

Powiadomiono także pobliski posterunek policyjny, który rozpoczął natychmiast śledztwo za sprawcą zamachu.

We wsi ludzie mówią, że panią Katarzynę Piasecką oddawna przesładowały jacyś zawzięci wrogowie, którzy też najprawdopodobniej są sprawcami zamachu. Okrutna zemsta tylko dzięki wyjątkowo szczęśliwemu zbiegowi okoliczności nie została dopełniona.

—01-Q-10—

Już jest za późno...

Katowicka „Polonia” (2341 z dn. 14 bm) w artykule p. t. „Istota kryzysu” stwierdza, że choć pierwszy miesiąc kalendarzowej wiosny dobiega końca wywróżona przez ekonomicznych sanacyjnych wśród grudniowej zamieci poprawa gospodarcza nie następuje.

Pismo nie robi zwodniczych nadziei na poprawę już w niedalekiej przyszłości:

— „Kryzys jako istotne znamię dzisiejszej sytuacji gospodarczej wyrażający się w ogromnym spadku produkcji, obrotów handlowych, siły nabywczej, konsumpcji oraz w wielkiej liczbie upadłości, likwidowanych placówek gospodarczych i w wysokiej cyfrze bezrobotnych, trwa i trwać będzie nadal.

Tu nasuwa się mimowoli pytanie: „Ale jak długo?” Człowiek wiele znieść może i z niejednym się oswoi, byle widział koniec swej drogi krzyżowej. Więc i w tym wypad-

ku nikt już nie żali się na to co jest, a każdy pyta tylko: „Kiedy się to skończy, kiedy nareszcie będzie lepiej?” Na to pytanie żaden z najwybitniejszych ekonomistów nie odważył się dotąd odpowiedzieć.

„Polonia” dochodzi do wniosku, że prześilenie w swej istocie, to nie jest

— „kryzys koniunkturalny który załamuje się przy niskiej stopie dyskontowej ale kryzys ustrojowy.

Nasz dzisiejszy ustroj gospodarczy okazuje się chory, niezdolny do przystosowania się do olbrzymiego postępu technicznego, niezdolny do skoordynowania produkcji i konsumpcji do opanowania piętrzących się przed nim trudności, do wyrównania zbyt jaskrawych różnic społecznych.

Trzeba go leczyć szybko energicznie, gromadnie, zanim nie będzie... za późno”

Dzieje chorego infanta

Alfons XIII utracił tron swych ojców. Jednocześnie z tym faktem wyrzekł się na zaw sze dziedzictwa do korony chorowity młodzieniec infant Hiszpanji Alfonso — Pio — Cristino — Eduardo — Francisco — Guiller mo — Carlos — Enrique — Fernando — Antonio Venancio, jedenasty imion książę Asturji. Urodził się on 10 maja 1907 r. a więc skończył wkrótce 24 lata. W dniu swych narodzin został ogłoszony następcą tronu.

Gdy skończył rok, został rekrutem pierwszej kompanii pierwszego batalionu królewskiego pułku nr. 1. Na uroczystość tę zjawił się w królewskim pałacu w Madrycie dowód-

kość pomiedzy pięciuset a tysiącem kilometrów na godzinę ponieważ samolot miałby taki do przewyższenia bardzo mały opór powietrza. Wprawdzie na tak znacznych wysokościach siła popęduwa śmigła jest znacznie mniejsza, ale jak wiadomo zaradzone temu przez t. zw. turbokompresor.

Pozostaje więc tylko do rozstrzygnięcia kwestja umożliwienia człowiekowi przebywania w strefie w której powietrze jest tak rozrzedzone i ciśnienie jego tak małe i gdzie panuje 59 stopni C. zimna. I to jednak nie jest trudne do rozwiązania dla dzisiejszej wiedzy technicznej, Zbiorniki z tlenem w hermetycznie zamkniętej kabine w której utrzymywana byłaby odpowiednia temperatura i odpowiednie ciśnienie powietrza, rozstrzygają sprawę. A właśnie nad budową takiej kabiny i wogóle samolotu stratosferowego pracują obecnie znane zakłady budowy samolotów Junkersa w Dessau, prace zaś w tym kierunku postąpiły tak daleko, iż niebawem mają być rozpoczęte próby nowej maszyny.

Nie jest zatem marzonką nadzieja, że nie daleki jest już czas w którym przelatywać będziemy z Europy do Ameryki, lub odwrotnie w ciągu jednego dnia, pomiędzy wschodem a zachodem słońca.

ca pałku i jednoroczne książętko musiało własną rączką wpisać swoje imię na listę pułku. Oczywiście uczyniło to przy pomocy otoczenia.

W szóstym roku życia mały książę Asturji otrzymał mundur i król Alfons cieszył się jego doskonałą postawą wojskową.

W 13-ym roku życia rozpoczęło się jego poważne już kształcenie wojskowe do którego książę Asturji miał wielkie zamiłowanie.

Wielkiem świętem w Hiszpanji była uroczystość zaprzysiężenia sztandaru przez młodzieńczego księcia. Sztandar haftowała własnoręcznie królowa przy pomocy dam dworu a w dniu święta książę Alfonso maszerował wraz z pułkiem przez ulice Madrytu.

Infant był nie tylko dobrym żołnierzem był on też zdolnym i zamiłowanym studentem przyrody.

Zna on doskonale języki: francuski, niemiecki i angielski.

Gdy ukończył lat 17 został zgodnie ze zwyczajem panującym na dworach uznany za pełnoletniego i otrzymał własny apartament w pałacu królewskim.

Ale wkrótce potem skończyła się jego kariera zarówno w dziedzinie wojskowej jak naukowej.

W roku 1926, 19 letni wówczas książę ciężko zachorował.

Zmuszony był usunąć się z życia dworskiego i osiadł latem w rezydencji zwanej „hiszpańskim Wersalem” w zamku San Ildefonso de la Granja, a zimą w zamku El-Pardo pod Madrytem.

W r. 1928 stan jego pogorszył się tak bardzo że obawiano się lada chwila katastrofy.

W ciągu długich lat choroby jedyną rozrywką młodego księcia było dopełnienie istniejącej pięknej i rzadkiej kolekcji ptaków słuchania radia, oraz rzadkie przejażdżki samochodowe. Upadek monarchji zburzył ostatecznie te dzieje chorego infanta.

KRONIKA

KALENDARZYK

Wtorek 21 kwietnia — Feliksa

TEATRY

Teatr Miejski: Ludzie w hotelu

Teatr Kameralny Interes z Ameryką

Teatr Popularny Dziewczę z fabryki

WIDOWISKA KINEMATOGRAFICZNE

Casino: Serce na ulicy

Grand Kino: Tryumf miłości

Capitol: Pieśniarz gór.

Luna: Uwiedziona

Odeon: Czarna gwardja

Mimoza: Rewja Hollywoodu

Splendid: Spór o sierżanta Griszę.

Przedwiośnie: 1) Hultaj 2) Miłość w Eksors

Palace: Okręt straceńców

Resursa: Naszyjnik królowej

Spółdzielnia: Jej największa namiętność

Kronika policyjna

Pod kołami wozu

Na ulicy Bazarnej dostała się pod wózek przechodząca przez jezdnię 23 letnia Marianna Geist zamieszkała przy ulicy Rokicińskiej 23.

Geistowej, która doznała ogólnych obrażeń cieleśnych udzielił pomocy lekarz pogotowia. (a)

Nagły zgon

W dniu wczorajszym w mieszkaniu własnym przy ul. Kilińskiego 86 zmarł nagle z nieustalonych dotychczas przyczyn 69 letni Rausch Benedykt. Zwłoki zabezpieczono na miejscu do czasu szjazdu komisji sądowo lekarskiej. (a)

Kradzież przez zemstę

Julian Zilberszpic, właściciel fabryki przy ulicy Piotrkowskiej 265 niezadowolony z dozorczyń Agnieszki Krakowskiej wymówił jej pracę i następnie uzyskał eksmisję jej z mieszkania służbowego.

Krakowska palając zemstą na kilka dni przed eksmisją w dniu 21 września r. ub. skradła z komórki swego chlebobawcy korzec węgla wartości 7 zł. Kradzież jednak nie udała się gdyż Krakowska została przychwycona na gorącym uczynku i węgiel jej odebrano.

W dniu wczorajszym Krakowska stanęła przed Sądem Grodzkim w Łodzi, który po rozpoznaniu sprawy skazał ją na 1 miesiąc więzienia. (a)

Zamach samobójczy

W parku Sienkiewicza przechodnie znaleźli leżącego w stanie nieprzytomnym mężczyznę i zaalarmowali pogotowie ratunkowe.

Lekarz po przybyciu na miejsce stwierdził, że chorym jest 52 letni kelner Franciszek Piotrowski, zamieszkały przy ulicy Gdańskiej 76, który w celach samobójczych zatrut się esencją octową. Desperata po udzieleniu pierwszej pomocy przewieziono do szpitala.

Pod kołami samochodu

Na ulicy Zgierskiej 22 dostała się pod koła przejeżdżającego samochodu 62-letnia Józefa Małolepsza, zamieszkała przy ulicy Pałacej 5, odnosząc rany głowy, klatki piersiowej i ręk.

Ranną opatrzył lekarz pogotowia ratunkowego.

Przed posesją 22 na ulicy Nowomiejskiej najechany został przez samochód 50 letni robotnik Adam Łukaszewski, zamieszkały przy ulicy Nowo Sikawskiej 5.

Łukaszewskiemu, który doznał złamania nogi i ogólnych potłuczeń udzielił pomocy lekarz pogotowia ratunkowego. (a)

Ostrzeżenie pod adresem wierzycieli Banku Handlowego
Walne zgromadzenie wierzycieli

W dniu 19 b. m. odbyło się posiedzenie Zarządu zrzeszenia wierzycieli Banku Handlowego w Łodzi na którym powzięto decyzję aby w pierwszym rzędzie ostrzedz wierzycieli Banku Handlowego w Łodzi na podejrzenie machinacje osób niepowołanych, pragnących wyzyskać ciężką sytuację wierzycieli i zerać na ich łatwości, oraz powiadomić wierzycieli, że jedyną instytucją o charakterze publicznym, której zarząd składa się z poważnych wierzycieli, jest zrzeszenie polskich wierzycieli upadłego Banku Handlowego w Łodzi, które mieści się przy ulicy Piotrkowskiej 86.

Niezależnie od powyższych zarząd postawił wydelegować 5 przedstawicieli z ramienia Zarządu z uprawnieniem do wystąpień i interwencji u odnośnych władz. Przedstawicieli tych upelnomocniono do zastępowania interesów młodocianych i sierot wierzycieli Banku Handlowego.

Pozatem na tymże posiedzeniu Zarządu postanowiono zwołać walne zgromadzenie wierzycieli polskich, Banku Handlowego do lokalu zrzeszenia przy ulicy Piotrkowskiej 86 na piątek dnia 24 bm. godzinę 20.30, na którym powzięte zostaną ostateczne decyzje. (a)

PRZECIWKO RUJNOWANIU PŁATNIKÓW

Wszystkie Urzędy Skarbowe na podstawie zaległości podatkowych mimo ich odroczenia lub rozłożenia na raty z reguły zajmują należności, jakie płatnik otrzymuje ze Skarbu Państwa za dostawy.

Izba Skarbowa na ostatnim zjeździe naczelników Urzędów Skarb. zwróciła uwagę że wyznaczone ulgowe raty, lub odroczenia płatności podatkowych, mają być również do trzymany wobec płatników którzy mają wzajemne pretensje do instytucji państwowych.

Jeżeli więc płatnik ma rozłożoną na raty zapłatę zaległego podatku i otrzymuje od Skarbu państwa należność za dokonaną dostawę, władza skarbową nie może zajmować tej należności na pokrycie zaległości podatkowych, dopóki płatnik punktualnie uiszcza raty zaległego podatku. W najbliższym czasie w sprawie tej zostanie wydany przez władzę skarbową okólnik do wszystkich Urzędów Skarbowych zalecający bezwzględne zastosowanie się do powyższego systemu. (a)

MORDERCY PRZED SĄDEM APELACYJNYM

W dniu wczorajszym na sesji Sądu Apelacyjnego w Łodzi znalazła się charakterystyczna sprawa dwóch pasierbów, oskarżonych o systematyczne maltretowanie ojczyzna którego w rezultacie w skrytobójczy sposób zamordowali

Oto w dniu 31 października 1930 r. wzwane zostało pogotowie ratunkowe do ciężko rannego 62-letniego Tadeusza Wójtasiewicza brojącego krwią, leżącego na podwórzu przy ulicy Wspólnej 19. Wójtasiewicz jednak przed przybyciem pogotowia zmarł. Ekspertyza lekarska wykazała, że zmarł na skutek licznych ran, zadanych tępem na ręką.

Na zasadzie tego wdrożono dochódzenie policyjne które ujawniło że sprawcami pobicia są dwaj pasierbowie Wójtasiewicza a mianowicie 22-letni Wacław i 24-letni Alfons Zarzyccy.

Obu postawiono w stan oskarżenia i

w dniu 5 sierpnia r. ub. Sąd Okręgowy w Łodzi po rozpatrzeniu sprawy z powodu braku dostatecznych dowodów winy ułkiewinili ich. W motywach swych Sąd Okr. oparł się na zeznaniu świadka Edwarda Szczepaniaka, który na śledztwie zeznał, że widział jak Zarzyccy bili Wójtasiewicza, natomiast na przewodzie sądowym zaprzeczył temu. Od wyroku Sądu Okręgowego Prokuratura złożyła odwołanie. W międzyczasie wdrożono również dochódzenie przeciw Edwardowi Szczepaniakowi, który skazany został za krzywo przysięstwo na 1 rok więzienia.

W dniu wczorajszym obaj Zarzyccy stanęli przed Sądem Apelacyjnym na skutek odwołania prokuratorskiego Po rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi i skazał 24 letniego Alfonsa i 22-letniego Wacława każdego na 4 lata więzienia zastępującego dom poprawy. (a)

Syn morduje ojca w obronie matki

Na posterunek Policji w Dobrochowie powiatu kolskiego zgłosił się 15-letni mieszkaniec tejże wsi Stefan Harcikiewicz który złożył zameldowanie iż przed chwilą dwoma uderzeniami siekiery zamordował ojca swego Stanisława.

Harcikiewicza zatrzymano i jednocześnie wydelegowano patrol dla przeprowadzenia dochódzenia W mieszkaniu Harcikiewicza znaleziono matkę Józefę leżącą na łóżku z ranami tłuczonymi głowy zadaniem tępem narzędziem oraz na ziemi w kałuży krwi 42-letniego Stanisława Harcikiewicza który miał rozplataną głowę dwoma uderze-

niami siekiery.

W toku dochódzenia ustalono, że Stanisław Harcikiewicz odnosił się do swej żony nieludzko i wracając w stanie pijanym bił ją do utraty przytomności.

Chłopiec nie mogąc znieść obojętnie maltretowania matki gdy w dniu wczorajszym ojciec przybył w stanie pijanym i laską zaczął okładać matkę chwycił za siekiere i zwałł go na ziemię.

Stanisława Harcikiewicza przewieziono w stanie beznadziejnym do szpitala powiatowego zaś młodego ojcobójcę osadzono w więzieniu do dyspozycji władz sądowych.

Głosał na jedynkę Uposażenia pracowników samorządowych

dostał szalu

Lokator domu przy ul. Juliusza 29, Michał Józefiak, przeczytawszy w dziennikach zapowiedź podwyżki komornego, dostał szalu i począł demolować urządzenie mieszkania

— 10 —

będą niższe od 1 maja

W najbliższych dniach rozesłany został do województw okólnik ministra spraw wewnętrznych stwierdzający iż uposażenia pracowników samorządowych mają być z dn. 1-go maja zredukowane narówni z uposażeniami pracowników państwowych o

15 proc. przez cofnięcie dodatku drożyzniowego.

Wobec tego magistrat warszawski nie otrzyma dziś odpowiedzi na zapytanie w tej sprawie i na dzisiejszym posiedzeniu nie będzie zajmować się kwestją uposażeń.

Stary kawał złodziejski

Na Bałuckim Rynku w pobliżu poczekał ni tramwajów dojazdowych miał miejsce wy padek kradzieży nie pozbawiony cech humoru.

Oto kupiec z Ozorkowa Nuchem Lewkowicz po dokonaniu udanych transakcyj ocze kiwał na przybycie tramwaju. by powrócić do rodzinnego grodu. Zakupiony towar przedsta wiający wartość około 500 zł. zapakowany miał w dwie walizy, a niezależnie od tego miał jeszcze jedną paczkę towaru wartości około 20 zł.

Oczekując na tramwaj Lewkowicz złożył walizki na chodniku, na nich zaś położył pa czkę. W pewnym momencie jakiś ulicznik

schwycił paczkę i począł uciekać.

Lewkowicz miał zrezygnować z utraty paczki, względnie pozostawić kogoś na straży walizek, w pierwszym porywie rzucił się za młodocianym złodziejem, który na widok po goni rzucił paczkę o kilkadziesiąt kroków da lej i znikł w tłumie handlarzy.

Wstąpił ulicznik był tylko manewrem dla odciągnięcia kupca od walizek załadowa nych towarem. Gdy bowiem zjawił się z pa czką z powrotem obie walizy wraz towarem wartości 500 zł. zniknęły. Poszkodowany wi dząc, że padł ofiarą przemysłnych złodziei za meldował o kradzieży policji, która wszczęła energiczne poszukiwania. (a)

Zatrucie alkoholem

Dzielnica Widyńska znajduje się pod wrażeniem niezwyklej śmierci 36 letniego Marchewki Stanisława, zamieszkałego przy ulicy Kazimierza 16.

Marchewka miał pociąg do alkoholu i nie zaniedbywał żadnej nadarzającej się okazji do wypicia.

W dniu wczorajszym znów zdarzyła mu się taka okazja. Tym razem jednak Marchew ka przeholował w użyciu, gdyż organizm je go nie wytrzymał spożytej ilości alkoholu i legł nieprzytomny na ziemię

Początkowo nie zwracano nań uwagi je dnaż gdy w następstwie począł zdradzać o bjawy agonii wezwano pogotowie.

Pomoc okazała się spóźnioną. Nim przy był lekarz pogotowia zachłanny pijak poże gnął się z życiem i lekarz stwierdził już tyl ko zgon, który nastąpił z powodu zatrucia al kohołem.

Zwłoki ofiary nieszczęsnego nalogu prze wieziono do prosektorjum miejskiego, gdzie poddane zostaną oględzinom lekarskim (a)

— 8-0 —

Ostrzeżenie.

Chcąc nabyć proszki od bólu gło wy z „KOGUTKIEM” „Migreno-Nervosin” należy żądać takowych w oryginal nych opakowaniach Gaseckiego, znanych od lat 30. Przy zakupie proszków z „Ko gutkiem” „Migreno-Nervosin” zwracajcie uwagę na opakowanie i odrzucajcie u porczywie polecane proszki ludzaco do naszych podobne. Oryginalne opakowa nia po 5 proszków — pudełko 75 groszy

Osoby, dla których przyjmowanie proszku stanowi pewną trudność, mogą używać proszek „KOGUTEK” „MIGRENO-NERVOSIN” w formie tabletki. Opa kowanie po 20 tabletek w pudełku. Ce na 1 zł. 50 gr. — Żądać tabletek „Kogu tek Migreno-Nervosin” w oryginalnem opakowaniu Gaseckiego.

„UCZTA DLA DUCHA,”

Jak donosi jedno z pism, na Nalewkach w Warszawie i po ul. Gęsiej rozdawano przed tygodniem ulotki następującej treści:

„Uczta dla Twojego ducha!

Jeżeli ty chciałbyś mieć prawdziwą ucztę duszno-artystną, słodsza od miodu i wy czuć przyjemności i aromat raju, to odżałuj marne 2 złote i przyjdź w sobotę do sali Wiedeńskiej na Ptasiej ulicy na super-mon strum-słoń-koncert. Łaskawie dadzą się usłu chać pięciu sławnych na całym świecie półku lach kantorzy synagogalni: Joselewicz, Szpil man, Botker, Sałatka i Berman.

Ty nie nie myśl, nie pytaj się nikogo, tylko leć prosto do kasy, kup bilet, siadaj i czekaj słoń-monstrum-koncertu. Początek punkt 8-ma. Palić — bardzo proszę. Zdejmowa nie kapeluszy — niekonieczne, butów — niedozwolone, chałatów i marynarek — dez wolone”.

Któżby się zdołał oprzeć czarowi takiej ulotki? Nie dziw, że sala Wiedeńska przepel niła się rozentuzjamentowanym tłumem. Ze tam zamiast koncertu było pranie — to jest rzecz mniej ważna. Albowiem znany uliczny fałso ciarz, Awrumete Zylbernsztejn przepiewał kilka kawałków w zastępstwie kantorów i or ganizator imprezy wrzasnął.

— Przedstawienie skończono! Gajt a bajml

Oczywiście zawrzało na sali i rozpoczę ło się pranie członków zarządu. Skończyło się protokółem na komisarijacie.

„Własnoręczny dom”

Rozwiązanie kwestji mieszkaniowej przed stawia o wiele więcej trudności dla kobiety aniżeli dla mężczyzny i tem więcej zasługuje na uwagę i podziw czyn pani Armstead mieszkanicy hrabstwa Yorku w Anglii.

Zbudowała ona dla swojej rodziny dom o czterech ubikacjach ze wszelkimi wygoda mi.

Pani Armstead rozpoczęła swoją ciężką pracę przed trzema laty a pomagały jej w tem dwie córki, które są jeszcze uczenicami gimnazjum.

„Była to długa i ciężka praca — mówi pani Armstead do dziennikarzy — Ale sprawa warta była nakładu i poświęcenia. Jestem ogromnie dumna z wyników. Już mi ofiarowy wano 500 funtów szterlingów za mój domek.”

„Wstawiałam najczęściej o 4 rano i za bierałam się do roboty. Mąż mój pomagał mi tylko w godzinach wolnych od zajęć”

„Obie moje córki nosiły cegły, wapno, jak urodzone murarki i im to zawdzięczam prześliczny ogródek, który otacza nasze do mostwo”

„Oszczędzaliśmy długo aby kupić sobie plac niewielki. Gdy plac był już kupiony trze ba było skupować wapno cegły drzewo itd. Zdarzyło się szczęśliwie, że w pobliżu chcia no rozebrać stary mur, kupiłam go za grosze i on to jest podstawa całej budowli. Zakupi łam kilka beczek cementu i dla oszczędności przytoczyłam je z dziećmi do domu nie chcąc płacić za przewóz.

Długo czekaliśmy na możność zakupu dodatkowych cegieł, kafi do pieca itd. Ale jak pan widzi wszystko dziś już jest na swo

PODNIESIE
przedsiębiorstwo najbardziej zachwyceni
każdy, rozumiejący potrzebę reklamowa
wania się przez akwizycję ogłoszeń
FUCHSA

Bielska 50, tel. 121-35

em miejscu, a domek wygląda wcale perządnie.

I rzeczywiście, domek pani Armstead jest bardzo miły, przyczem zachwyceni są nim szczególnie turyści amerykańscy którzy chcieli go nawet zakupić by przewieźć do Ameryki jako prezencjum.

OGŁOSZENIE.

Opierając się na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1930 roku o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszechnego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527) Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewn. z dn. 29 października 1929 r. i z dn. 31 sierpnia 1930 r. o regulowaniu cen na przetwory zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz cegły (Dz. U. R. P. Nr. 81 poz. 607 i Nr. 60 poz. 486), Rozp. Wojew. Łódzkiego z dnia 8 kwietnia 1929 roku, oraz na opinii Komisji do ustalania cen wyrażonej na posiedzeniu w dniu 13 kwietnia 1931 roku niniejszym podaje do wiadomości mieszkańcom m. Łodzi co następuje:

Uchwała Magistratu m. Łodzi z dnia 14 kwietnia 1931 roku za zgodą Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zostały wyznaczone następujące ceny maksymalne (najwyższe)

Na przetwory zbóż chlebowych za 1 kg. w detalu:

mąka pszenna 55 proc.	—	—	—	zł.	0,60
„ 65 proc.	—	—	—	„	0,56
chleb żytni pyłowy 65 proc.	—	—	—	„	0,40
2-u kg, bochenek chleba żytniego pył.	—	—	—	„	0,80
chleb razowy	—	—	—	„	0,35
bułki	—	—	—	„	1,00
1 bułka o wadze 50 gramów	—	—	—	„	0,05

(1 kg. bułek winien zawierać 20 sztuk)

W myśl § 10 zacytowanego wyżej Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych, będą ukarani przez władzę administracyjną i instancji według art. 4 i 5 wyżej zacytowanego Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej aresztem do 6 tygodni lub grzywną do 3,000 złotych, o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych Ustaw Karnych

Wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

Łódź, dnia 21 kwietnia 1931 roku.

Wiceprezydent m. Łodzi,

(-) Stanisław Rapalski.

7049

PRACOWNIA ORTOPEDYCZNA

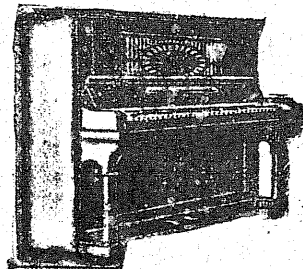
istn. od roku 1886

St. Lewińska

Łódź, ul. NAWROT 38-a

Wyrabia Pasy na największe i zastarzałe przepukliny brzucha, pępka pachwiny u mężczyzn, kobiet i dzieci. Pasy brzuszne pooperacyjne, przeciw obwisłości — obniżeniu żołądka na czas ciąży i po ciąży specjalne z patentowanego bandażu „Elasta” podług wymagań figury. Prostrzymacze gorsety à la „HESSINGA” i inne. — Wkładki sprężynowe na płaskie stopy. Suspensorja. — Bandaż „Elasta” pat. przeciw żylakom, gruczołom dla zreformowania i uszczuplenia zgrubiałej nogi.

Pianina

B. Sommerfeld, Bydgoszcz

poleca Skład fortepianów i pianin poleca

Karol Koischwitz

Łódź, Piotrkowska 67 Tel. 154-78

Bardzo przystępne ceny. Dogodne warunki

Strojenie, Reparacje Przewozy

Reformacie pigułki Zakonnik

znane od 1602 roku

Regulują żołądek, chronią od reumatyzmu, cierpienia wątroby, nadmiernej otyłości, artretyzmu, uderzeń krwi do głowy, usmierzają hemoroidy, oczyszczają krew i przy skłonnościach do obstrukcji są łagodnym środkiem przeczyszczającym. Użycie 1 do 3 pigulek na dobę. Cena pudełka zł. 1,35 wyrobu

KARCZEWSKI, TUSZYŃSKI
Warszawa Trębacka 4

Zadać w apt. i skład. z „Zakonnikiem”

Na wypłatę

urzędnikom bez wkładu na długoterminowe spłaty

PALTA

męskie
damskie

lakierki m. zł. 39.—
żółte pantofle m. „ 37.—
Tweed od „ 5.—
georgeta „ 6.—
pończochy „ 5.—
firanki, chodniki, dywany
galanterja, bielizna
PIOTRKOWSKA 37
III wejście, I piętro

UWAGA! UWAGA!

Państwowi urzędnicy - czki
Na raty! Na sześciomiesięczne spłaty!

obuwie, firanki, kapy, wełniane i bawełniane towary, bieliznę męską i damską, koldry, chodniki, dywany, torby, parasolki, białe towary i galanterijne poleca firma

KREDYT” Nawrot 15 1 p

WOZKI dziecięce ŁOŻNA metalowe MATERACE hyg. sprzęt. „PATENT” WYŻYMACZKI amer. UMYWALKI Na dogodnych warunkach w Fabrycz. Składzie „DOBROPOL” Łódź, Piotrkowska 73. tel. 158-61 w podwórzu

MIESZKANIE pokój z kuchnią na górze i pojedyncze na dole wprost od gospodarza zaraz do wynajęcia na przedmieściu za ulicą ciarną. Wiadomość w administracji „Rozwoju” 1962—

Ważne dla Pp. Oficerów i Podof. Rezerwy

Krawiec wojskowy J. GRINER (egzyst. od r. 1902) 11-go LISTOPADA (Konstantynowska) 68, parter wykonuje wszelkie roboty wojskowe najszybciej i na dokładniej po cenach i warunkach nader przystępnych

DRZEWKA

Owocowe
Parkowe
Iglaste

krzewy, różne rośliny zimotrwałe i Dalje-Georginie poleca w wielkim wyb.

Jerzy Kołaczkowski

Zakład Ogrodniczy, Łódź, ul. PIOTRKOWSKA 241
Nasiona. Kwiaty cięte i doniczkowe.

Ceny niższe. Cenniki na żądanie

Najlepszy odbiór na detektor

maten,

kto kupuje komplet na Łódź i Raszyn

za Zł. 25

w ZAKŁADZIE RADIO-ELEKTROTECHNICZNYM

P. SZULC i S-ka

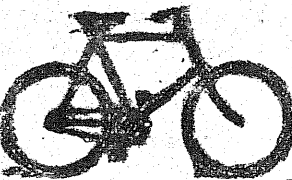
Łódź, Andrzejka 9. Tel. 134-06

J. Nowakowski

Piotrkowska 9

poleca obuwie, poleca ręcznej roboty — dziesięćkroć wytrzymałsze od zagranicznej reklamowanej tandety.

Wielki wybór obuwia męskiego, damskiego i dziecięcego po cenach konkurencyjnych

Rowery

Zawadzkiego
Kamifskiego

i różnych znanych marek zagran. nabyć można

natomiast i najdogodniej

w fabryczn. składzie „Dobropol”
Łódź Piotrkowska 73
w podwórzu tel. 158-61

Dr. Feliks SKUSIEWICZ

ANDRZEJA 11
Telefon 137-43

Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe
godz. przyjęci: 9:30—11 rano i 5—7:30 popo i.

Krawiec męski

St. Gajda

KILŃSKIEGO 216

przyjmuje z własnych i powierzonych materiałów
Roboty pierwszorzędne.

Ceny niższe

OSZCZĘDZAĆ —

znaczy najlepszy towar tanio kupić!

Pończochy	Skarpetki	Obuwie damskie	Obuwie męskie
Macco we wszystkich kol. od 1,35	Fil d'ecosse z podwójną stopą od 1,—	Pantofelki sportowe lakierki brązowe i czarne od 19,25	Półbutelki gumowe brązowe i czarne od 26,50
Fil d'ecosse 1900 flor od 2,90	Fil d'ecosse (moliné) deseniowe od 1,90	Pantofelki gumowe w kotkach, na wysokim obcasie od 23,50	Półbutelki szyte kombinowane, brązowe i czarne od 32,50
Pończochy jedwabne do prania od 3,50	Skarpetki jedwabne jedwab „Bemberga” od 2,85	Pantofelki zamszowe najnowsze fasony od 26,50	Półbutelki szyte brązowe i czarne „Valentino” od 44,75
Pończochy jedwabne jedwab „Bemberga” od 4,15	Pończochy sportowe od 3,15	Prunelki i atlasówki na wysokim i słupkowym obcasie od 7,50	Lakierki od w najnowszych fason. 28,75
Pończochy „Specjal” czyste jedwab od 6,95	Pończochy wełniane od 4,25	Plecionki na sezon wiosenny od 3,75	Pantofelki sportowe w najwyższym gat. od 4,70

KONSUM

Widzewskiej Manufakturze S.A.
Rokicińska 54. Dojazd tramwajami 10 i 16

Ogłoszenie.

Nadzorca Sądowy firmy „Sukc. J. Niedzwiedzińskiego” w Łodzi przy ul. Zagajnikowej 73 inż. Władysław Jeleń, zam. przy ul. Sienkiewicza Nr. 52 podaje do wiadomości osób zainteresowanych, że na mocy decyzji z dnia 24 marca rb. w sprawie Z.330/30 Sąd Okręgowy w Łodzi zarządził otwarcie postępowania układowego.

W celu ustalenia listy wierzycieli, w porozumieniu z Sędzią Komisarzem p. H. Żmigrodem, wyznaczone zostały następujące terminy sprawdzenia wierzytelności: 13 i 20 maja 1931 r.

W jednym z dni wymienionych wszyscy wierzyciele firmy „Sukc. J. Niedzwiedzińskiego” pod rygorem zastrzeżeniami w art. 51 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 grudnia 1927 roku o zapobieganiu upadłości, winni zgłosić swoje pretensje wraz z tytułami w celu sprawdzenia wierzytelności i wciągnięcia na listę wierzycieli.

Sprawdzenie odbywać się będzie w lokalu Sądu Okręgowego w Łodzi w Wydziale Handlowym, pokój Nr. 15, o godzinie 10 rano.

W dniu 26 maja 1931 r. w myśl art. 41 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 roku o zapobieganiu upadłości, lista sprawdzonych wierzycieli wyłożona będzie w Sądzie Okręgowym w Łodzi w Wydziale Handlowym.

Wierzyciele, których Nadzorca Sądowy nie wciągnie na listę od tej daty mają prawo zaskarżyć czynności nadzorey w ciągu 7 dni w trybie przepisanych.

Nadzorca Sądowy
inż. W. Jeleń.

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzedaż

WZAKŁAD Tapicersko-Stolarski przyjmuje wszelkie zamówienia, odwieża i wszelkie przeróbki oraz zakłada się firanki
STEFAN GABAŁA NAWROT 8

PLACE NAD MORZEM po 2,500 — wpłata 500 zł
Place pod Gdynią po 5,000 wpłata 2,000 zł. Parcela za Wejherowem 6 mórg roli z lasem 4,000 — wpłata 1,000 zł. reszta ceny kupna może pozostać na długie lata, sprzedaje Makowski, Wejherowo, ul. Klasztorna 9. Pomerze.

SPRZEDAM dom, Dochód 16,000 zł. cena 15,000 dol. 6-go Sierpnia 22 p. Szkułdarek

Szewcy.

Najtaniej nabyć skóry w każdej ilości
SKÓRY
w Spółce Szewców
PIOTRKOWSKA 79, —: Al. KOSCIUSZKI 22
Telefon 158-38
Specjalność. detaliczna sprzedaż ziółek trwałych na wodę

DWIE taksówki na chodzie marki „Tatra” w dobrym stanie do sprzedania wiadomość telefon 175-18 1956-3

Posady i prace

POSZUKUJE pracy portjera, woźnego, lub dozery nocnego chociaż za 15 zł. tygodniowo, mogę złożyć referencje. Wiadomość w administracji „Rozwoju”

MALARZ odwieża mieszkania tanio i ładnie Przechod 59 m. 26 1

NASIONA

wszelkie pierwszej jakości przytem narzędzia i przyrządy ogrodniczo-pszczelnicze, oraz nawozy i preparaty chemiczne dla celów ogrodnictwa, poleca
SKŁADY

L. Jasińskiego
prowadzone od 1870 r. w Łodzi, ul. Andrzeja 10
Tel. 168-56
w Łęczycy, Poznańska 30
Tel. 125
Cenniki na żąd. bezpłatnie

REKLAMA TO POTĘGA

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 30 gr. w tekście 30 gr. za tekstem 25 gr. zwiększają 14 gr., nekrologi 30 gr., komunikaty 25 gr. Wiersz milimetrowy lub jego miejsce Drobne ogłoszenia bezterminowe 10 gr. za wyraz, duże litery 50 gr. najmniejsze ogłoszenie 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej, zagraniczne 100 proc. Stronica przed tekstem i w tekście podzielona na 6, za tekstem na 10 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 7-ej po 7-ej 50 proc. drożej. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń admin. nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje przedtem przyjęte ogłoszenie bez uprzedniego zawiad. „Rozwój” można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.